

Eden Dambrine en Gustav De Waele, de jonge sterren in de nieuwe film van **Lukas Dhont**

'Als ik naar 'Close' kijk, zie ik mezelf eigenlijk. Heel gek'

Na Victor Polster in *Girl* ontdekte Lukas Dhont voor zijn nieuwe film niet één, maar twee ruwe diamanten om de jeugdige hoofdpersonages te vertolken. Een gesprek met **Eden Dambrine** (15) en **Gustav De Waele** (14), de geheime wapens van *Close*, over anders zijn op school, en de rollercoaster die hun leven geworden is.

LIEVEN TRIO

"Ik heb eigenlijk geen stress nu." Eden Dambrine en Gustav De Waele ogen verrassend ontspannen voor twee jonge tieners die later op de avond in het middelpunt van de belangstelling zullen staan tijdens de druk bijgewoonde opening van Film Fest Gent. Het duo heeft dan ook al voor hetere vuren gestaan. *Close*, de prachtige film van Lukas Dhont waarin ze hartsvrienden Léo en Rémi spelen, ging een halfjaar geleden in wereldpremière op het allerhoogste niveau - in competitie op het filmfestival van Cannes.

Dhont, die het festival al voor de tweede keer aandeed, vertrouwde ons die avond in mei toe dat hij zich voelde "zoals Simba die in *The Lion King* boven op een rots in de lucht wordt gestoken voor alle dieren". Voor zijn jonge hoofdrolspelers, van wie men zich kan inbeelden dat het spannendste moment van hun levens tot dan toe een stiekeme kus op een scoutsuif moet zijn geweest, was het allemaal nóg een stuk nieuwer en indrukwekkender.

"Cannes was echt zot", zegt Dambrine met fonkelende ogen. "Het was voor ons allebei de eerste keer dat we in een film acteerden, en om dan meteen naar het allergrootste festival te gaan, en er uiteindelijk de Grand Prix te winnen... Ik had nooit gedacht dat zoiets kon gebeuren." Hij probeert de duizelingwekkende rush van de première-avond te schetsen: "Plots word je door iemand meegenomen naar een auto, enkele minuten later sta je op de rode loper, waar ineens allemaal fotografen voor je verschijnen. Dan hoor je de bekende Cannes-muziek, en zegt een luide stem door de speakers: 'Close, de Lukas Dhont, avec Gustav De Waele...'"

De Waele onderbreekt: "Nee, 'Gustav De Wèèèèèè!' Ze spraken mijn naam daar altijd fout uit", lacht hij.

De perfect tweetalige pubers met beugels die tegenover ons zitten, lijken al vele jaren ouder dan de twee kinderen die elkaar in *Close* eerst innig omhelzen, en daarna steeds verder wegduwen. "We waren allebei dertien tijdens de opnames, maar als ik mezelf nu in de film bezig zie, heb ik het gevoel dat ik naar een achtjarige zit te kijken", lacht De Waele. "Toen ze de film aan het afwerken waren, moesten we een dag naar de studio komen om bepaalde zinnen opnieuw in te spreken. Heel grappig, want onze stemmen waren intussen gezakt, waardoor Lukas ons

moest vragen om een soort babystemmetje op te zetten." (*lacht*)

Een film als *Close*, die de kijker vraagt om zich onder te dompelen in de gevoelswereld van twee kinderen, staat of valt met zijn hoofdacteurs. Lukas Dhont stond dus voor een aartsmoeilijke taak: twee jonge jongens vinden die ondanks hun gebrek aan acteerervaring toch de meest intense emoties zouden kunnen overbrengen. Gelukkig hielp het toeval hem een handje.

ONTDEKT OP DE TREIN

"Lukas heeft mij op de trein van Antwerpen naar Gent ontdekt", zegt Dambrine. "Ik zat gewoon te praten en te lachen met een paar vrienden, en plots kwam Lukas me vragen of ik geïnteresseerd was in acteren. Ik antwoordde dat ik het weleens wilde proberen, maar dat ik het nog nooit had gedaan. Na een halfuur praten, vroeg hij me uiteindelijk of ik in zijn film zou willen spelen. Mijn mond viel open van verbazing! Ik heb toen meteen naar mijn mama gebeld. Toen ik haar vertelde dat een vreemde man me op de trein had benaderd en me een rol had aangeboden in zijn film, was ze wel even achterdochtig. 'Wie is die man? Stap nu van die trein af!' (*lacht*) Maar toen ze Lukas googelde, was het snel in orde. Daarna heb ik auditie gedaan... en nu zit ik hier."

Zonder het te weten viste Dhont daarmee in dezelfde vijver waar hij ook de hoofdrolspeler van zijn vorige film vond: net als *Girl*-acteur Victor Polster destijds zit ook Eden Dambrine op de Koninklijke Balletschool Antwerpen. Toeval, en toch ook niet, denkt Dambrine: "De balletschool is een goede voorbereiding als je wil acteren. Je leert er heel professioneel en perfectionistisch te zijn. Dat maakte het voor mij makkelijker om bepaalde scènes telkens opnieuw te spelen, totdat ze helemaal perfect waren."

Wat Dambrine ook hielp bij het acteren, was dat hij de worsteling van zijn personage Léo - die abrupt afstand neemt van zijn beste vriend Rémi nadat klasgenoten plagerig vragen of er tussen hen twee misschien meer is dan vriendschap - maar al te goed begreep. "Net als Léo heb ik veel meegemaakt op school. Ik had lang haar, en trok vooral met meisjes op. Dus zeiden ze: 'Wil jij een meisje worden ofzo? Of ben je gay?' Ik weet hoe het is om te voelen

dat je moet veranderen voor andere mensen, omdat je anders nooit geaccepteerd zal worden."

Het is die bewustwording van de normatieve blik van de ander die centraal staat in *Close*. Bij Léo en Rémi valt die samen met de overgang naar de middelbare school, maar Dambrine kreeg er zelf al vroeger mee te maken. "Bij mij begonnen de pesterijen in het vijfde leerjaar. Heel jong, ja. Maar intussen is dat voorbij, en kan ik er wel goed mee om. Ik denk ook niet dat ik deze rol had kunnen spelen als ik er nog middenin zat. Ik wist al wie ik was toen we de film opnamen."

Ook De Waele herkent zich in zijn personage Rémi, de gevoeligste van de twee hoofdpersonages, die diep gekwetst raakt wanneer Léo hem de rug toekent. "Ik ben net als Léo kwetsbaar: ik ga vaak dingen denken die er misschien niet zijn, dus ik geraak snel gekwetst. Natuurlijk zijn er verschillen met mijn personage - Léo is heel stil, ik heb vaak een grote mond (*lacht*) - maar er zijn ook veel gelijkenissen. Gewoon omdat Lukas wou dat we tijdens het draaien heel dichtbij onszelf bleven. Dus als ik naar de film kijk, zie ik mezelf eigenlijk. Heel gek."

Dat de jonge acteurs in de film zo spontaan overkomen, komt ook omdat ze veel ruimte kregen om te improviseren. Voor

'Wij zijn geen professionele acteurs die op commando kunnen wenen. We moesten dus echt in de emotie komen'

GUSTAV DE WAELE (14)

heel wat scènes werd het scenario simpelweg aan de kant geschoven. De Waele: "Soms waren de instructies gewoon: jullie zitten aan tafel, eten spaghetti en maken plezier. Go!" Het belangrijkste werk was op dat moment immers al gebeurd: Dhont zorgde er al voor de opnames voor dat zijn hoofdacteurs elkaar ook in het echt door en door kenden. "We brachten veel tijd samen door, en gingen bijvoorbeeld met ons drieën op weekend aan zee. Dat maakte het spelen heel gemakkelijk: het voelde niet als een opdracht, het kwam gewoon vanzelf omdat alles er al was."

GROTE EMOTIES

Maar *Close* is ook een film van grote, heftige emoties. Hoe kregen Dambrine en De Waele die gespeeld, zonder de technische bagage van meer ervaren acteurs, en zonder emotionele schade op te lopen? "Wij zijn geen professionele acteurs die op commando kunnen wenen", zegt De Waele. "We moesten dus echt in de emotie komen. Daarvoor hadden we een kindercoach, Oliver. Als ik in een bepaalde scène moest vechten, dan moedigde hij me aan om hem klop te geven. (*lacht*) Zonder dat ik het goed besepte, maakte hij me echt boos. Na zo'n scène bleef dat gevoel nog wel even in me hangen, maar dan kwamen Lukas en Oliver en de rest van de ploeg me daar snel uittrekken."

Nu de film eindelijk in de zalen komt, is de rollercoaster voor Dambrine en De Waele nog lang niet afgelopen. *Close* is de Belgische Oscar-inzending, en wordt in zowat alle geloofwaardige lijstjes getipt als een grote kanshebber voor een nominatie

- misschien zelfs buiten de internationale categorie. Het zou de kers op een sowieso al waanzinnige taart zijn. "Ik heb me al vaak afgevraagd of ik dit niet allemaal aan het dromen ben", zegt Dambrine. "Toen ik mee mocht naar de VS om *Close* voor te stellen op het filmfestival van Telluride, werd ik plots voorgesteld aan Robert Downey Jr.! En een beetje later zag ik Anne Hathaway en Cate Blanchett staan. Niet te geloven eigenlijk, maar ik heb er wel heel erg van genoten."

Close speelt vanaf 2/11 in de bioscoop.

'Net als mijn personage Léo weet ik hoe het is om te voelen dat je moet veranderen voor andere mensen'

EDÉN DAMBRINE (15)

Beeld uit *Close*. Léo en Rémi zijn hartsvrienden, die elkaar eerst innig omhelzen en daarna steeds verder wegduwen. © RV

RECENSIE

Om ongegeneerd bij te huilen, deze ode aan vriendschap en gevoeligheid

★★★★★

Close van Lukas Dhont, met Edén Dambrine en Gustav De Waele

Je hoeft geen chauvinist te zijn om te zien dat *Close* een van de meest gevoelige, intelligente, kortom, beste films van het jaar is. Lukas Dhont en zijn prachtige protagonisten laten je compleet weerloos achter.

Tijd voor een ontboezeming: ik heb *Close* twee keer gezien, en twee keer heb ik bijna onophoudelijk zitten huilen. Dat ik toch de nood voelde om mijn gesnotter enigszins te dempen, in plaats van - zoals ik echt had gewild - uit volle borst de hele cinemazaal bij elkaar te janken, heeft wellicht iets te maken met het feit dat ik een man ben. Want ook al mogen wij anno 2022 heus wel een traantje wegpinken, ergens wordt er toch nog steeds verwacht dat mannen zich niet compleet laten overmannen door hun emoties. Het bewijst meteen de relevantie en de noodzaak van *Close*, dat de impact van die normatieve opvatting van mannelijkheid op ongeziene wijze voelbaar maakt.

Lukas Dhont en coscenarist Angelo Tijssens (*Girl*) portretteren de pure vriendschap tussen Léo (Edén Dambrine) en Rémi (Gustav De Waele), twee zonnige knapen van twaalf. Hun verbondenheid is even vanzelfsprekend als de wind door hun haar en de blos op hun wangen. De donkerrode kamer van Rémi, waar het duo verstrengeld als een eeneiige tweeling op bed ligt, roept het beeld van een warme baarmoeder op. Over wat die bijzondere geborgenheid precies voor hen betekent, hebben de jongens nog geen seconde nagedacht. Daarvoor zijn ze te druk bezig met fantaseren, door de velden hollen, tateren en lachen.

Maar wanneer de poorten van de middelbare school openzwaaien, doen enkele terloopse opmerkingen - "Waarom zitten jullie altijd zo dichtbij elkaar? Zijn jullie een koppel misschien?" - Rémi toe-kappen als een oester. De blik van de ander heeft het verwoestende effect van een hap

uit de appel der kennis: schaamte doet haar intrede in de tuin van Eden, en vertrap-pelt er de tere bloem van hun vriendschap. De ouders van Léo en Rémi (hartroerende bijrollen van onder anderen Emi-lie Dequenue en Kevin Jans-sens) staan machteloos aan de zijlijn terwijl hun idylle in el-kaar stuikt.

Je voelt meteen dat *Close*, met zijn indringende verhaal over vriendschap, mannelijkheid, verantwoordelijkheid en spijt, een extreem persoonlijke film is. Hier spreekt een maker die het diepste binnenste van zijn ziel aanboort. Tegelijk gaat er een universele kracht vanuit: Dhont houdt een overwel-digend pleidooi voor kwets-baarheid en overgave - in alle betekenissen van het woord. Leg het pantser af, sloop de muren, hijs de witte vlag, wees wie je bent, laat het er allemaal

Je voelt meteen dat 'Close' een extreem persoonlijke film is. Hier spreekt een maker die het diepste binnenste van zijn ziel aanboort

uit. Dit is een film die je compleet ontwapent en je daar-door recht in de blootgelegde kern kan treffen.

De puurheid van de jonge hoofdrolspelers is een mirakel, maar onder hun spontaniteit ligt een stevig fundament van doordachte keuzes en een uit-gesproken esthetische visie. Ieder beeld is meer dan dat beeld alleen, en kadert in een subtiele choreografie die zacht en hard, open en toe, dichtbij en veraf laat contrasteren. Vaak zijn woorden overbodig, en vertelt het lichaam wat niet uitgesproken raakt. Lukas Dhont is een filmmaker met een speciale gave, je hoeft echt geen chauvinist te zijn om dat te zien.

Ga dus kijken, beste lezer. Laat u overmannen. En als u het ook voelt, huil dan. Zonder gêne. (LT)

De puurheid van de jonge hoofdrolspelers is een mirakel.

© FILM FEST GENT